

ข้อบังคับสภาวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ว่าด้วยการประกอบวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุม

สาขาธรณีวิทยา

พ.ศ. ๒๕๖๓

การควบคุมและการจัดการงานด้านธรณีวิทยาโดยที่ผู้ปฏิบัติขาดความรู้ ความเข้าใจ คุณธรรม และจรรยาบรรณ อาจนำมาซึ่งผลกระทบต่อบุคคลและสิ่งแวดล้อม จำเป็นต้องมีการควบคุมและพัฒนา ผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานทางธรณีวิทยา ให้มีความรู้และความรับผิดชอบตามมาตรฐานสากล

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ (๖) (ค) (ง) และ (ช) มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๕๑ สภาวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีโดยความเห็นชอบจากสภานายกพิเศษแห่งสภาวิชาชีพ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับสภาวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ว่าด้วยการประกอบวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุม สาขาธรณีวิทยา พ.ศ. ๒๕๖๓”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับในวันที่ ๒๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อบังคับนี้

“ธรณีวิทยา” หมายความว่า สาขาวิทยาศาสตร์แขนงหนึ่งที่ศึกษาเกี่ยวข้องกับประวัติของโลก สสารที่เป็นองค์ประกอบ โครงสร้าง สภาพของโลก และกระบวนการตามธรรมชาติของโลก รวมถึงสิ่งมีชีวิตบนพื้นโลกในบรรพกาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ปรากฏร่องรอยอยู่ในหินต่าง ๆ รวมถึงการศึกษาแหล่งทรัพยากรธรณี แนวทางการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ และผลกระทบจากการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรณี

“ธรณีศาสตร์” หมายความว่า ศาสตร์ด้านธรณีวิทยาที่ครอบคลุมความรู้เบื้องต้น ด้านธรณีภาค อุทกภาค อากาศภาค และชีวะภาค

ข้อ ๔ ให้นายกสภาวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีรักษาการตามข้อบังคับนี้

หมวด ๑

มาตรฐานการประกอบวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุม

สาขาธรณีวิทยา

ข้อ ๕ การจัดการงานด้านธรณีวิทยา ต้องมีผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุม สาขาธรณีวิทยา เป็นผู้รับผิดชอบ

ข้อ ๖ ลักษณะงานของสาขาธรณีวิทยา มีดังต่อไปนี้

(๑) งานวิเคราะห์ ได้แก่ การปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการ การศึกษาค้นคว้า การวิจัยข้อมูล และสถิติต่าง ๆ เพื่อเป็นหลักเกณฑ์หรือประกอบการตรวจสอบวินิจฉัย ในสาขาธรณีวิทยา

(๒) งานควบคุมเกี่ยวกับการสร้าง การผลิต การตัดแยก การขุดเจาะ การรื้อถอน การขนย้าย และการดัดแปลงปรับแต่ง ซึ่งเกี่ยวกับงานด้านธรณีวิทยา

(๓) งานคำนวณออกแบบ ทดสอบ และตรวจวัดโดยการใช้หลักวิชาการและความชำนาญในสาขาธรณีวิทยา

(๔) งานวางโครงการ ได้แก่ การศึกษา วิจัย และการวิเคราะห์ เพื่อหาทางเลือกที่เหมาะสมหรือวางแผนโครงการในงานด้านธรณีวิทยา

(๕) งานสำรวจ จัดทำแผนที่ ติดตาม และประเมินผลกระทบจากการใช้ประโยชน์ในพื้นที่พิภพ โดยการใช้หลักวิชาการและความชำนาญในสาขาธรณีวิทยา

ข้อ ๗ ประเภทงานของสาขาธรณีวิทยา มีดังต่อไปนี้

(๑) งานธรณีวิทยาปิโตรเลียม

(๒) งานธรณีวิทยาพิบัติภัย

(๓) งานธรณีวิทยาวิศวกรรม

(๔) งานธรณีวิทยาเหมืองแร่

(๕) งานอุทกธรณีวิทยา

งานเฉพาะด้านธรณีวิทยา ให้ครอบคลุมโครงการหรือกิจกรรมทุกประเภทและขนาดที่ต้องดำเนินการจัดการเฉพาะด้านธรณีวิทยาตามกฎหมายว่าด้วยงานนั้น

ข้อ ๘ ประเภทงานธรณีวิทยาปิโตรเลียม มีดังต่อไปนี้

(๑) งานเก็บ รวบรวม และศึกษาข้อมูลธรณีวิทยา ธรณีฟิสิกส์ ธรณีเคมี ศิลาวิทยา ตะกอนวิทยา ธรณีวิทยาโครงสร้าง เพื่อพิจารณาคัดเลือกพื้นที่ที่คาดว่าจะมีศักยภาพของทรัพยากรปิโตรเลียม

(๒) งานวิเคราะห์และประเมิน ลักษณะของแอ่งสะสมตะกอนของแหล่งกักเก็บปิโตรเลียม และปริมาณปิโตรเลียม

(๓) งานสำรวจและจัดทำแผนที่ธรณีวิทยา แผนที่โครงสร้างและแหล่งปิโตรเลียม การกำหนดตำแหน่งหลุมพัฒนาหรือหลุมผลิต

(๔) งานบริหารและควบคุมการสำรวจทางธรณีวิทยา ทางธรณีเคมี ทางธรณีฟิสิกส์ ทางธรณีวิทยาโครงสร้าง แหล่งกักเก็บปิโตรเลียม รวมถึงการบริหารและควบคุมการเจาะสำรวจหรือขุดหลุมสำรวจ การติดตามผลหลุมระหว่างการขุดเจาะ

(๕) งานประเมินปัจจัยทางธรณีวิทยาที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยในการกำหนดตำแหน่งหลุมเจาะ และการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดอันตรายทั้งต่อชีวิต ทรัพย์สิน ชุมชน และสิ่งแวดล้อม

ข้อ ๙ ประเภทงานธรณีวิทยาพิบัติภัย มีดังต่อไปนี้

(๑) งานเก็บ รวบรวม และศึกษาข้อมูลสถานการณ์ด้านธรณีวิทยา ธรณีโครงสร้าง ธรณีฐานวิทยา ธรณีแปรสัณฐาน เพื่อการกำหนดขอบเขตพื้นที่เสี่ยงภัย

(๒) งานวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลธรณีพิบัติภัย ได้แก่ ภูเขาไฟระเบิด แผ่นดินไหว รอยเลื่อน สึนามิ อุทกภัย การกัดเซาะ ดินถล่ม และหลุมยุบ

(๓) งานประเมินความเสี่ยงภัยพิบัติ วางแผนและเสนอมาตรการป้องกันเฝ้าระวัง

(๔) งานพัฒนาวิธีการพยากรณ์การเกิดพิบัติภัยทางธรณีวิทยา

(๕) งานการเสนอมาตรการใช้ทรัพยากรธรณีที่ถูกต้องเพื่อลดความเสี่ยงการเกิดธรณีพิบัติภัย

ข้อ ๑๐ ประเภทงานธรณีวิทยาวิศวกรรม มีดังต่อไปนี้

(๑) งานเก็บ รวบรวม และศึกษาข้อมูลทางธรณีวิทยา ธรณีโครงสร้าง ธรณีฐานาน เพื่อคัดเลือกพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับโครงการต่าง ๆ

(๒) งานสำรวจ จัดทำแผนที่ธรณีวิทยา รวมทั้งการจัดแบ่งชนิดของดินและหินตามคุณสมบัติ และลักษณะทางกายภาพ การสร้างแบบจำลอง และการจัดทำภาพถ่ายทางธรณีวิทยา

(๓) งานวางแผน คัดเลือกวิธี ดำเนินการสำรวจ และประมวลผลการสำรวจทางธรณีวิทยา กำหนดตำแหน่ง คัดเลือกวิธีและควบคุมการเจาะสำรวจและเก็บตัวอย่างชั้นดิน ชั้นหิน และน้ำใต้ดิน

(๔) งานคัดเลือกวิธีการทดสอบคุณสมบัติทางวิศวกรรมของดินหินและวัสดุก่อสร้าง ในห้องปฏิบัติการ การวิเคราะห์ผลการทดสอบ

(๕) งานวิเคราะห์เสถียรภาพฐานราก ความลาดชัน ลาดธรรมชาติและลาดขุด และอุโมงค์ พร้อมทั้งประเมินโอกาสการเกิดการพังทลาย การแนะนำแนวทางป้องกัน การแก้ปัญหา และการปรับปรุง เสถียรภาพฐานราก

(๖) งานควบคุมคุณภาพการทดสอบต่าง ๆ ในหลุมเจาะสำรวจ การอุดกลบหลุมเจาะสำรวจ การติดตั้งเครื่องมือตรวจวัดภายในหลุมเจาะสำรวจ และการติดตั้งเครื่องมือตรวจวัดด้านธรณีวิศวกรรมอื่น ๆ

(๗) งานวิเคราะห์ผลของการปฏิบัติงานในการสำรวจด้านธรณีวิศวกรรม

ข้อ ๑๑ ประเภทงานธรณีวิทยาเหมืองแร่ มีดังต่อไปนี้

(๑) งานเก็บ รวบรวม และศึกษาข้อมูลทางธรณีวิทยาแหล่งแร่ วิทยาแร่ ศิลาวิทยา ธรณีเคมี ธรณีฟิสิกส์ สำหรับค้นหาแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ วิเคราะห์การสะสมตัวของแหล่งแร่ ประเมิน ลักษณะแหล่งแร่ และปริมาณทรัพยากรแร่

(๒) งานการวางแผนการสำรวจ กำหนดวัสดุอุปกรณ์ เครื่องจักร และทางเลือกที่เหมาะสม ในการสำรวจที่เกี่ยวข้องกับแหล่งแร่ การประเมินลักษณะแหล่งแร่และปริมาณทรัพยากรแร่ รวมถึงวิเคราะห์ปัจจัยทางธรณีวิทยาที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยในการทำเหมืองแร่

(๓) งานวางแผนการทำเหมืองแร่ กำหนดจุดและขั้นตอนการเจาะสำรวจก่อนการทำเหมือง จัดทำแผนที่ธรณีวิทยาแหล่งแร่และสร้างแบบจำลองทางธรณีวิทยาแหล่งแร่ชั้นรายละเอียด ออกแบบขั้นตอน การทำเหมือง และการฟื้นฟูพื้นที่ที่เหมาะสมต่อสภาพพื้นที่ ลักษณะทางธรณีวิทยา และชนิดของแร่

(๔) งานบริหารและควบคุม การสำรวจทางธรณีวิทยาที่เกี่ยวข้องกับแหล่งแร่ การประเมิน ลักษณะแหล่งแร่และปริมาณทรัพยากรแร่ การขุดเจาะสำรวจ และการทำเหมืองแร่ รวมทั้งวิธีการ บริหารจัดการผลกระทบและความปลอดภัยในการทำเหมืองแร่

ข้อ ๑๒ ประเภทงานอุทกธรณีวิทยา มีดังต่อไปนี้

(๑) งานเก็บ รวบรวม ศึกษาข้อมูล และสำรวจอุทกธรณีวิทยาบนผิวดินและใต้ผิวดิน งานจัดทำแผนที่น้ำบาดาลและแผนที่อุทกธรณีวิทยา

(๒) งานประเมินปริมาณน้ำต้นทุนของแอ่งน้ำบาดาล และงานประเมินศักยภาพน้ำบาดาลของแอ่งน้ำบาดาล ประเมินปริมาณและคุณภาพของน้ำใต้ดิน ตรวจสอบการปนเปื้อน และพัฒนาน้ำใต้ดินมาใช้ประโยชน์

(๓) งานประเมินศักยภาพแหล่งน้ำบาดาลโดยแบบจำลองทางคณิตศาสตร์เพื่อการวางแผนเจาะสำรวจ ตรวจสอบและติดตามประเมินผล เพื่อการพัฒนา และบริหารจัดการแหล่งน้ำบาดาลอย่างเหมาะสม

(๔) งานการบริหารจัดการ ควบคุมการขุดเจาะ พัฒนาบ่อน้ำบาดาล การประเมินปัจจัยทางธรณีวิทยาที่มีผลกระทบต่อความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม

(๕) งานวิเคราะห์ผลของการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมต่อคุณภาพและปริมาณของน้ำงานอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรน้ำบาดาล

ข้อ ๑๓ ให้ผู้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุม สาขาธรณีวิทยา ประกอบวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุม สาขาธรณีวิทยาได้ทุกลักษณะงานตามประเภทงานที่ได้รับอนุญาต

หมวด ๒

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอรับใบอนุญาต

ข้อ ๑๔ ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุม สาขาธรณีวิทยา ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยมีความรู้พื้นฐานในด้านธรณีวิทยาและมีผลการศึกษาในประเภทงานที่จะขอรับใบอนุญาตไม่น้อยกว่าเก้านหน่วยกิต ทั้งนี้ ผลการศึกษาในแต่ละประเภทงานให้เป็นไปตามองค์ความรู้ที่คณะกรรมการกำหนด

(๒) ไม่อยู่ระหว่างการถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามกฎหมายอื่น

(๓) ไม่ถูกลอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามกฎหมายนี้หรือใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามกฎหมายอื่นซึ่งยังไม่ครบห้าปี

ข้อ ๑๕ ในกรณีที่ผู้ขอรับใบอนุญาตไม่มีผลการศึกษาในประเภทงานที่จะขอรับใบอนุญาตตามข้อ ๑๔ (๑) หรือมีผลการศึกษาน้อยกว่าเก้านหน่วยกิต ให้ผู้ขอรับใบอนุญาตเข้ารับการฝึกอบรมและทดสอบความรู้ตามที่คณะกรรมการกำหนด โดยให้ถือว่า การฝึกอบรมและการผ่านการทดสอบความรู้เป็นผลการศึกษาในประเภทงานที่จะขอรับใบอนุญาต

หมวด ๓

การออกใบอนุญาต อายุใบอนุญาต การพักใช้และการเพิกถอนใบอนุญาต

ข้อ ๑๖ ในการยื่นคำขอรับใบอนุญาต ให้ผู้ขอรับใบอนุญาตดำเนินการตามประกาศสภาวิชาชีพ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการยื่นขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาตและค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ของผู้ประกอบการวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุม

ข้อ ๑๗ ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุมต้องผ่านการประเมินจากคณะกรรมการ และผ่านการอบรมจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ข้อ ๑๘ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุม สาขาระณีวิทยา โดยให้มีอำนาจพิจารณาเกี่ยวกับการออกใบอนุญาต ต่ออายุใบอนุญาต พักใช้ใบอนุญาต และการเพิกถอนใบอนุญาต รวมถึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผู้ขอรับใบอนุญาตโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ข้อ ๑๙ ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุม สาขาระณีวิทยา มีอายุห้าปี เว้นแต่การออกใบอนุญาตครั้งแรกให้มีอายุสามปี

ข้อ ๒๐ ในการต่ออายุใบอนุญาต ผู้ประกอบวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุม จะต้องเข้ารับการอบรมเพิ่มพูนความรู้ตามที่คณะกรรมการกำหนด

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๑ ให้ยกเว้นข้อ ๑๔ (๑) สำหรับผู้ประสงค์จะขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุม สาขาระณีวิทยา ซึ่งมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของงาน ประเภทหนึ่งประเภทใดตามข้อ ๗ มาไม่น้อยกว่าห้าปี สามารถยื่นคำขอรับใบอนุญาตได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

ศุภวรรณ ตันตยานนท์

นายกสภาวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี